

VOLNÝ POHYB KAPITÁLU **ZÁKLADY HMU**

MICHAL PETR

HOSPODÁŘSKÁ A MĚNOVÁ UNIE

Východiska

- Prakticky neexistující volný pohyb kapitálu
- Nestabilní kurzy měn komplikují přeshraniční obchod

VOLNÝ POHYB KAPITÁLU A PLATEB

- „nová“ pravidla od Maastrichtské smlouvy (příprava na Euro)
  - dříve kapitál bez přímého účinku
- „globální“ svoboda – i vůči třetím zemím (stále třeba přeshraničí prvek)
- obecně zcela volný režim, ale možnost drastických omezení
- 286/82 a 26/83 *Luisi a Carbone*
  - Peníze na zahraniční dovolenou a léčení
  - Platba: transfer finanční protihodnoty
  - Kapitál: „investice“ bez protihodnoty
- Vztah k dalším „svobodám“
  - Zboží: historické mince jsou zboží (7/78 *Thompson*)
  - Usazování: nabývání menšinových podílů (C-31/11 *Scheunemann* – dědická daň z kanadské společnosti)

VOLNÝ POHYB KAPITÁLU A PLATEB

- Zakázané
  - Omezení pro platby
  - Diskriminace při pohybu kapitálu
- Uplatnění v oblasti
  - „přesuny“ peněz
  - investice do kapitálových společností, tzv. zlaté akcie
    - C-171/08 *Komise v. Portugalsko*
  - investice obecně
  - zdanění

VOLNÝ POHYB KAPITÁLU A PLATEB

Výjimky – přípustná omezení volného pohybu

- Veřejný pořádek a bezpečnost
  - (C-423/98 *Albore* – nabývání pozemků u vojenské základny)
- Zajištění fungování daňové soustavy a dohledu, statistické účely
- „Historická“ omezení pohybu kapitálů vůči třetím zemím
- Nová omezení vůči třetím státům – jednomyslně Rada (+ přechodná omezení)
- Prevence terorismu, praní špinavých peněz

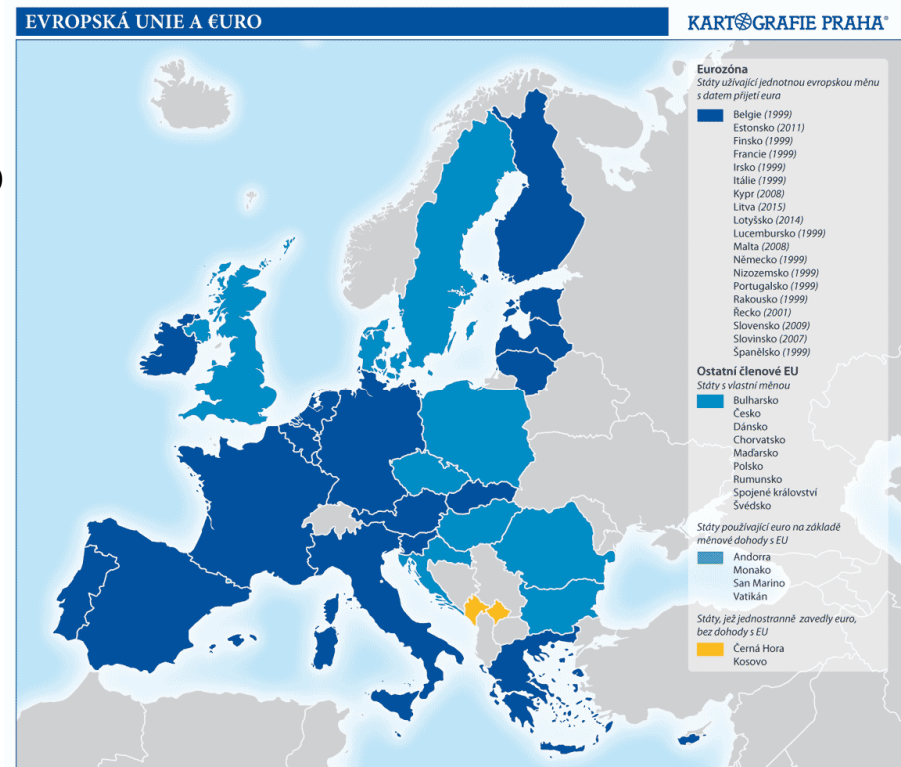
HOSPODÁŘSKÁ A MĚNOVÁ UNIE

Kdy dává smysl monetární unie?

- Vzájemně provázané ekonomiky
- Obdobný vývoj

Co potřebuje?

- centrální banku
  - Úkolem cenová stabilita
  - Evropský systém centrálních b
  - Rada guvernérů
- nástroje ECB, např.
  - bankovní unie
- hospodářskou unii
  - dluhopisy
  - „přerozdělování“

HOSPODÁŘSKÁ A MĚNOVÁ UNIE

Tzv. maastrichtská (konvergenční) kritéria

- inflace: 1.5 % nad nejlepšími
- Schodek veřejných rozpočtů do 3 %, veřejný dluh do 60 % HDP
- Nízká kurzová fluktuace (ERM II)
- Dlouhodobé úrokové sazby: 2 % nad nejlepšími

HOSPODÁŘSKÁ A MĚNOVÁ UNIE

Nové nástroje

- Evropský stabilizační mechanismus („Euroval“)
  - „záchranný fond“ 700 miliard EUR
- „Přímé monetární transakce“ ECB
  - C-62/14 *Gauweiler a další*
- Koordinace a „hlídání“ hospodářské politiky; rostoucí vliv Rady
  - Tolerance vůči velkým? C-27/04 *Komise v. Rada*
  - Procedura mnohostranného dohledu (*mutual surveillance procedure*)
    - „Evropský semestr“
  - Procedura nadměrných schodků (*excessive deficit procedure*)
    - Pakt stability a růstu (1997) (*Stability and Growth Pact*)
    - „*Fiscal Compact*“ (2012) Smlouva o stabilitě, koordinaci a správě v HMU
- Bankovní unie
  - Pojištění vkladů?

**DĚKUJI VÁM
ZA POZORNOST**